

TẬP THÔNG TIN VỀ TIÊU THƯƠNG

2. NGĂN NGỪA VÀ GIẢI QUYẾT CÁC TRANH CHẤP

Nhiều tranh chấp phải ra toà giải quyết có thể tránh được nếu đôi bên bỏ thì giờ ghi thỏa thuận của họ trên văn bản **trước** khi trả tiền hoặc tiến hành công việc. Không có thỏa thuận trên văn bản hoặc không **đọc** hợp đồng trước khi ký có thể dẫn đến những sự hiểu lầm tốn kém, gây căng thẳng và tranh chấp mất thì giờ.

Trước khi ký hợp đồng

- Đừng tin cậy vào cuộc nói chuyện hoặc cái bắt tay. Nếu có điều gì quan trọng, điều cần thiết là phải ghi vào thỏa thuận có ký tên. Thỏa thuận phải ghi rõ các hàng hóa/dịch vụ được cung cấp, ghi rõ ai làm việc gì, khi nào công việc được tiến hành và giá cả ra sao, hoặc giá cả được tính như thế nào.
- Đôi bên phải ký tên vào thỏa thuận để có bằng chứng về thỏa thuận này.
- Hãy bảo đảm tất cả các mục kể cả điều kiện trả tiền được bao gồm trong thỏa thuận trước khi hàng hóa và dịch vụ được cung cấp. Quý vị không thể ghi thêm các điều kiện và giá cả của hợp đồng vào hóa đơn tính thuế.
- Nếu quý vị cung cấp dịch vụ tính theo giờ, hãy cung cấp một bản chi phí phòng định và giữ một hồ sơ chi tiết ghi rõ thời gian và mô tả công việc đã làm. Hãy đưa hồ sơ này cho nhân viên giám thị công việc ký vào.
- Hãy bảo đảm là thỏa thuận có ghi quý vị sẽ làm việc với ai, họ là công ty hay chỉ là cá nhân. Xác định rõ ai là những người chính yếu được quyền liên lạc.
- Hãy bảo đảm là nhân viên của quý vị biết giới hạn thẩm quyền của họ và biết họ có thể ký hợp đồng thay mặt cho công ty được không. Bảo đảm là các thông tin này đều được ghi trên văn bản.
- Hãy bảo đảm người mà quý vị giao thiệp có thẩm quyền ràng buộc công ty hoặc họ là chủ nhân của công ty. Hãy ghi rõ chức vụ của người này trong công ty của họ.
- Khi ký hợp đồng, quý vị bị ràng buộc vào các điều kiện và việc trả tiền ghi trong hợp đồng. Phải luôn luôn đọc bản hợp đồng trước khi ký. Nếu không hiểu rõ hợp đồng thì phải cần đến tư vấn pháp luật. Đừng nên tin cậy vào đối tác trong việc giải thích ý nghĩa các điều kiện của hợp đồng.
- Nếu thỏa thuận về dịch vụ áp dụng trong một thời hạn nhất định, hãy hiểu rõ điều gì xảy ra khi quý vị muốn kết thúc sớm hợp đồng.
- Bất cứ khi nào có tranh chấp xảy ra, hãy nói chuyện với đối tác và cố gắng đạt đến một giải pháp thương mại. Đưa vấn đề ra tòa là cách lựa chọn sau cùng mà thôi.

Tìm sự giúp đỡ sớm khi vấn đề vừa mới xảy ra

Có thể có những lúc trong quan hệ làm ăn hai bên không có cùng quan điểm. Cách thức quý vị giải quyết tranh chấp có thể có ảnh hưởng lớn đến sự thành công trong thương nghiệp của mình. Có khi rất dễ bị cảm xúc lấn áp và quyết định thiếu suy nghĩ sẽ gây ra tổn kém về lâu dài. Nếu quý vị nỗ lực giải quyết những hiểu lầm hoặc khó khăn và cố gắng duy trì mối quan hệ tốt với đối tác thì rất có thể quý vị sẽ nhận được cơ hội mới và/hoặc giải quyết được vấn đề một cách nhanh chóng.

Văn Phòng Ủy Viên Tiêu Thương NSW giúp các cơ sở tiêu thương đưa ra các giải pháp có thể ngăn ngừa và giải quyết nhanh chóng các tranh chấp thương nghiệp. Nhân viên hòa giải giúp các cơ sở tiêu thương về nhiều vấn đề bằng cách: cung cấp thông tin, hướng dẫn về phương cách và thủ tục, giúp thương lượng và điều đình và giúp giới thiệu đến các cơ quan khác hoặc chọn lựa phương cách tự giải quyết.

Chúng tôi không cố vấn pháp luật, nhưng có thể giúp quý vị hiểu rõ khi nào cần đến cố vấn pháp luật.

TÓM TẮT

- Đừng tin cậy vào cuộc nói chuyện. Nếu là việc quan trọng, điều cần thiết là phải ghi vào bản thỏa thuận có ký tên.
- Phải luôn luôn đọc bản hợp đồng trước khi ký. Nếu không hiểu rõ hợp đồng thì phải cần đến tư vấn pháp luật. Đừng nên tin cậy vào đối tác trong việc giải thích ý nghĩa các điều kiện của hợp đồng.
- Nếu quý vị nỗ lực giải quyết những hiểu lầm hoặc khó khăn và cố gắng duy trì mối quan hệ tốt với đối tác thì rất có thể quý vị sẽ nhận được cơ hội mới và / hoặc giải quyết được vấn đề một cách nhanh chóng.

**VĂN PHÒNG ỦY VIÊN
TIÊU THƯƠNG NSW**
1300 795 534
smallbusiness.nsw.gov.au

Văn Phòng Ủy Viên Tiểu Thương NSW
(Office of the NSW Small Business Commissioner)
Điện Thoại: **1300 795 534**
Điện Thư: **we.assist@smallbusiness.nsw.gov.au**
Trang Mạng: **www.smallbusiness.nsw.gov.au**

Thương lượng theo cách thức đơn giản

Khi hai bên không thể đồng ý về một điều gì, bước đầu tiên là cố gắng giải quyết tranh chấp qua thương lượng đơn giản. Trước tiên, hãy đọc lại hợp đồng và các thư từ trao đổi. Thảo luận cởi mở, không đổ lỗi cho nhau cũng là một cách tốt để đôi bên giải quyết nhanh chóng những sự khác biệt giữa họ. Nếu nói chuyện với nhau vẫn không giải quyết được thì nên viết thư để giải thích vấn đề và đề nghị cách thức chọn lựa làm thế nào để vấn đề có thể được giải quyết.

Trong thỏa thuận thương lượng bất cứ điều gì cũng có thể đạt được. Nếu đạt được giải pháp, hãy bảo đảm là quý vị và người bên kia ghi rõ vấn đề đã được giải quyết ra sao. Điều này có thể đơn giản như khi một người viết thư hoặc email cho người kia. Việc này giúp cho đôi bên có một văn kiện để tham khảo nếu vẫn còn có sự hiểu lầm hoặc có những vấn đề khác xảy ra.

Nếu không tìm được giải pháp, có thể phải làm thêm điều gì để giải quyết tranh chấp. Ngoài việc thương lượng, quá trình giải quyết tranh chấp có thể tốn kém. Về lâu dài quý vị sẽ ít tốn kém hơn khi đề nghị một khoản tiền nhỏ để giải quyết vấn đề hơn là chọn cách thưa kiện ra tòa án.

Chuẩn bị tranh chấp

Cho dù vấn đề được giải quyết qua thương lượng đơn giản, điều đình, toà đặc thẩm hoặc toà án, điều quan trọng là phải chuẩn bị cho vụ việc.

Mặc dù thông tin về thương nghiệp của quý vị có tính chất bảo mật và riêng tư, việc chia sẻ thông tin để thuyết phục đối tác tin rằng quý vị đang ở thế mạnh có thể là quan trọng. Tại tòa đặc thẩm, mục đích của quý vị là thuyết phục thành viên ngồi xét xử. Tại tòa án quý vị cần thuyết phục luật sư của phía bên kia và vị thẩm phán của tòa. Khi cố gắng thuyết phục ai tin vào lời khai của mình, điều quan trọng là trình ra bằng chứng rõ ràng để hỗ trợ cho lập luận của mình.

Khi lập luận rằng thương nghiệp của mình đã bị thua lỗ vì hành động của đối tác, quý vị không thể chỉ nói suông là việc thua lỗ đã xảy ra – mà phải chứng minh là nó đã xảy ra.

Tư vấn pháp luật

Nên luôn luôn có tư vấn pháp luật. Nếu biết được thế mạnh và thế yếu về mặt pháp lý trong vụ việc của mình, quý vị sẽ ở vào vị thế dễ dàng hơn để thương lượng.

Nếu chọn cách không cần đến tư vấn pháp luật, hãy bảo đảm là quý vị đọc kỹ hợp đồng thuê mướn cửa tiệm hoặc hợp đồng khác của mình và hiểu rõ những điều luật thích hợp áp dụng cho hợp đồng của mình. Sẽ là điều hữu ích khi quý vị cũng nghĩ đến các lập luận của đối tác. Hãy chuẩn bị cho việc thảo luận vì điều này có thể xảy ra trong quá trình thương lượng, điều đình và khi ra tòa đặc thẩm.

Tòa đặc thẩm cũng tương tự như tòa án. Nó xem xét các vấn đề pháp lý của vụ việc, của hợp đồng thuê mướn cửa tiệm hoặc hợp đồng khác và các bằng chứng khác. Do đó, quý vị nên nhờ đến tư vấn pháp luật để biết vị thế pháp lý trong vụ việc của mình trước khi ra tòa đặc thẩm.

Hòa giải

Nếu tranh chấp không được giải quyết qua thương lượng đơn giản, quý vị có thể gửi đơn tới Văn Phòng Ủy Viên Tiểu Thương NSW để xin điều đình. Nhân viên hòa giải của văn phòng sẽ liên lạc với quý vị và đối tác để thảo luận về những gì đã xảy ra. Hiểu rõ quan điểm của mỗi bên sẽ giúp nhân viên hòa giải làm việc với cả hai để giúp giải quyết vấn đề mà không tốn kém gì cả. Nếu vấn đề quá phức tạp, một cuộc điều đình chính thức sẽ được sắp xếp để đôi bên có buổi họp mặt trực tiếp dưới sự hướng dẫn của nhân viên hòa giải.

Nhân viên hòa giải được huấn luyện để giúp đôi bên đạt được thỏa thuận song phương. Nói chung mỗi bên cần có sự tương nhượng. Nhân viên hòa giải là người trung gian và sẽ không

TÓM TẮT

- Khi hai bên không thể đồng ý về một điều gì, bước đầu tiên là cố gắng giải quyết tranh chấp qua thương lượng đơn giản.
- Khi lập luận rằng thương nghiệp của mình đã bị thua lỗ vì hành động của đối tác, quý vị không thể chỉ nói suông là việc thua lỗ đã xảy ra – mà phải chứng minh là nó đã xảy ra
- Nên luôn luôn có tư vấn pháp luật. Nếu biết được thế mạnh và thế yếu về mặt pháp lý trong vụ việc của mình, quý vị sẽ ở vào vị thế dễ dàng hơn để thương lượng

**VĂN PHÒNG ỦY VIÊN
TIỂU THƯƠNG NSW**
1300 795 534
smallbusiness.nsw.gov.au

quyết định về việc ai phải ai trái, họ cũng không quyết định kết quả vụ việc hoặc giúp tư vấn pháp luật. Trái lại, họ giúp đôi bên thấy rõ các ưu khuyết điểm trong các phương cách giải quyết khác nhau và giúp xem xét các phương cách giải quyết thương mại có thể giải quyết cuộc tranh chấp trước khi nó leo thang hơn nữa.

Trong năm 2014, chi phí điều đình cho mỗi bên là \$152 mỗi giờ. Đôi bên tranh chấp được yêu cầu đóng trước \$760 chi phí điều đình cho năm tiếng đồng hồ. Chi phí được tính theo giờ (hoặc được hoàn trả) tùy thuộc vào thời gian điều đình lâu mau trong việc giải quyết vấn đề.

Hầu hết các vấn đề được giải quyết tại buổi hòa giải hoặc trước đó. Nếu vấn đề không được giải quyết, có thể bước kế tiếp quý vị sẽ phải đưa cuộc tranh chấp ra tòa đặc thẩm hoặc tòa án. Trong giai đoạn này quý vị vẫn có thể tiếp tục thương lượng.

Tranh chấp về hợp đồng thuê mướn cửa tiệm bán lẻ

Về tranh chấp hợp đồng thuê mướn cửa tiệm bán lẻ, hầu hết vấn đề được đưa ra Tòa Đặc Thẩm Dân Sự Và Hành Chánh NSW (Tòa Đặc Thẩm) tùy theo số tiền trong cuộc tranh chấp. Nói chung, chủ tiệm và người thuê phải trả chi phí luật pháp của họ. Trong trường hợp đặc biệt Tòa có thể bắt một bên phải trả toàn bộ hay một phần chi phí luật pháp cho bên kia.

Khi đưa tranh chấp ra Tòa Đặc Thẩm, quý vị phải nộp đơn, kèm theo các giấy tờ hỗ trợ và đóng tiền lệ phí cho Tòa. Quý vị có thể tải xuống bản sao của đơn từ trang mạng của Tòa sau đây: www.ncat.nsw.gov.au

(Ghi chú : Các vấn đề về hợp đồng thuê mướn cửa tiệm bán lẻ do Ban Tiêu Thụ Và Thương Mại của Tòa giải quyết).

Tòa Đặc Thẩm sẽ yêu cầu quý vị đưa ra ‘**Giấy Chứng Nhận Hòa Giải Bất Thành**’, giấy này, nếu có thư yêu cầu của quý vị, sẽ do Văn Phòng Ủy Viên Tiêu Thương NSW cấp.

Điều quan trọng là có tư vấn pháp luật trước khi ra Tòa Đặc Thẩm hoặc Tòa Án. Nếu quyết định tự mình ra tòa, quý vị nên tìm biết các thông tin hữu ích tại trang mạng sau đây: www.lawlink.nsw.gov.au

Quý vị sẽ tìm được các chi tiết trong trang mạng này về cách làm đơn, việc cấp phát và nộp hồ sơ tại Tòa và các thủ tục khác liên quan đến việc đưa vụ việc của quý vị ra tòa xét xử. Điều quan trọng là phải chuẩn bị kỹ vụ việc của mình, đưa

ra bằng chứng thích hợp và thuyết phục thành viên xét xử về trường hợp của mình

Vụ việc của quý vị cần được trình bày rõ với mỗi lời khai đều có bằng chứng thực tế hỗ trợ. Thư từ, hình ảnh, các buổi nói chuyện và các giấy tờ khác đều là bằng chứng hữu ích. Nếu muốn chứng minh thua lỗ về mặt tài chánh, có thể quý vị phải đưa ra các báo cáo kế toán chuyên nghiệp hoặc các bản khai sử dụng tiền mặt. Có thể quý vị chỉ có một cơ hội để đưa ra các bằng chứng quan trọng theo cách có lợi cho mình trước vị thành viên xét xử của Tòa.

Hãy bảo đảm là quý vị đã đọc *Đạo Luật về Hợp Đồng Thuê Mướn Cửa Tiệm Bán Lẻ*, hợp đồng của mình và nghiên cứu các vụ tương tự đã xảy ra trước đây. Quý vị có thể tìm đọc các vụ này tại trang mạng sau:

www.austlii.com.au

www.lawlink.nsw.gov.au

Quý vị cũng cần biết là Tòa Đặc Thẩm có quy định thời hạn. Điều quan trọng là phải làm đúng thời hạn cho dù đó là chỉ thị của Tòa, hoặc thể lệ thi hành theo trát tòa. Nếu không tuân theo chỉ thị của Tòa có thể quý vị phải trả toàn bộ hoặc một phần phí tổn pháp luật cho phía bên kia.

Hợp đồng thuê mướn thương mại và các tranh chấp tiểu thương

Các tranh chấp tiểu thương và hợp đồng thương mại được đưa ra Tòa án hoặc Tòa Đặc Thẩm nào tùy thuộc vào số tiền trong cuộc tranh chấp, và lãnh vực pháp luật liên hệ. Rất khó giải quyết ổn thỏa một vụ việc tại bất cứ tòa nào khác hơn là Ban đòi bồi thường nhỏ của Tòa Địa Phương nếu quý vị không có luật sư giúp cho mình.

Nếu muốn giới thiệu đến luật sư trong khu vực của mình, quý vị có thể điện thoại cho Luật Sư Đoàn (NSW): số **9926 0156**.

Quý vị cũng có thể tìm trong danh sách luật sư có đăng ký với Luật Sư Đoàn ở trang mạng: www.lawsociety.com.au

Các thông tin về thủ tục tòa án, về việc tự đại diện mình trước tòa và các lãnh vực luật pháp có thể tìm được tại trang mạng LawAssist sau đây: www.lawassist.lawaccess.nsw.gov.au

TÓM TẮT

- Hãy nên có tư vấn pháp luật trước khi ra Tòa Đặc Thẩm hoặc tòa án.
- Quý vị cũng cần biết là Tòa Đặc Thẩm có quy định thời hạn. Điều quan trọng là phải làm đúng thời hạn.
- Các tranh chấp tiểu thương và hợp đồng thương mại được đưa ra Tòa án hoặc Tòa Đặc Thẩm nào tùy thuộc vào số tiền trong cuộc tranh chấp, và lãnh vực pháp luật liên hệ.

**VĂN PHÒNG ỦY VIÊN
TIÊU THƯƠNG NSW
1300 795 534**
smallbusiness.nsw.gov.au